

2015. december 9.

A tényeken alapuló döntéshozatalhoz jó minőségű adatokra van szükség: érdeemes beruházni a statisztikákba

Az európai statisztikairányítási tanácsadó testület (ESGAB) 2015-ös jelentése arra sürgeti a kormányokat, hogy biztosítsák a szükséges erőforrásokat a jelenlegi statisztikai igények kielégítésére, és – ami még fontosabb – tegyék lehetővé a jövőbeni fejlesztésekre történő beruházásokat. Martti Hetemäki, az ESGAB elnöke szerint „az Európai Unió egyedülálló abban, hogy szakpolitikái milyen nagy mértékben alapulnak statisztikákon. Az európai statisztikák minőségét magas szakmai szabványok betartásával kell biztosítani minden tagállamban.”

Az uniós és nemzeti politikák egyre jobban hagyatkoznak statisztikai mutatókra a mennyiségi célok nyomán követésekor. Következésképpen az Unió és a tagállamok igazgatásához megbízható, tárgyilagos és jó minőségű hivatalos statisztika szükséges, amely folyamatos fejlesztést igényel. Fontos, hogy a döntéshozók megfelelő erőforrásokkal lássák el az Eurostatot és a nemzeti statisztikai hivatalokat, amelyek ezáltal jó minőségű adatokkal tudnak szolgálni. A statisztikák előállításához szükséges költségek nagyobb átláthatóságával enyhíteni lehetne a „potyautas-problémán”, vagyis azon a jelenségen, amikor egyes közjavak azért nem állnak elegendő mértékben rendelkezésre, mert csupán alacsony összeget, vagy semmit sem kell fizetni felhasználásukért. A Eurostatnak és az állami költségvetésből finanszírozott nemzeti statisztikakészítőknek igazolniuk kell a statisztikai eredményeik és szolgáltatásaik költségeit, elsősorban hatékony költségelszámolási rendszerek bevezetésével.

Az Európai Statisztikai Rendszernek a magas színvonal fenntartása mellett alkalmazkodnia kell a gyorsan zajló társadalmi változásokhoz. A rendszer egy jelenleg is zajló adatforradalommal néz szembe, mely kihívás elé állíthatja a hivatalos statisztikákat. Az európai statisztikai rendszernek törekednie kell az új lehetőségek felfedezésére és minőségi keretrendszerei átdolgozására. Továbbá néhány ország esetében a regionalizációs folyamat egyes feladatok regionális és helyi hatóságokra történő átruházásával jár. Ezekben az országokban a nemzeti statisztikai hivataloknak erős vezetői szereppel és hatékony koordinációs hatáskörrel kell rendelkezniük ahhoz, hogy be tudják tartatni az európai statisztika gyakorlati kódexének elveit.

A tényeken alapuló döntéshozatal hitelessége az objektivitás és a hivatalos statisztikák integritása iránti bizalom alapszik. Ezért a felhasználóknak a statisztikák minőségével kapcsolatos észrevételei kulcsfontosságúak az uniós tagállamokban. Ebben az összefüggésben az ESGAB a görög statisztikai rendszer iránti bizalom aktív kialakítására és fenntartására kéri a görög kormányt. A 2000 elején és 2009-ben történt események megismétlődésének elkerülése érdekében kiemelten fontos, hogy a görög statisztikai hivatal (ELSTAT) megőrizze szakmai függetlenségét.

Végül, a jelentés egy része a Eurostat fejlődésével kapcsolatos előző évi szakértői felülvizsgálatból eredő fejlesztési intézkedések nyomán követésére irányul. A Eurostat a tervezett ütemben hajtja végre a fejlesztési tervben megfogalmazott célokat. Az ESGAB viszont az Eurostat főigazgatójának és felső vezetésének felvételére és elbocsátására vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban továbbra is fenntartja eltérő álláspontját¹.

¹ Lásd a jelentés 3.1-es szakaszát.

További információk

Az ESGAB 2015. évi jelentése egy rövid összefoglalóval együtt megtalálható az ESGAB honlapján (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Médiakapcsolat

Amennyiben interjút szeretne készíteni Martti Hetemäkivel, az ESGAB elnökével, lépjen kapcsolatba az ESGAB titkárságával: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel. +352 4301-36484.

Az ESGAB-ról

Az ESGAB² független áttekintést biztosít a gyakorlati kódex végrehajtásáról. Célja, hogy erősítse az Európai Statisztikai Rendszer szakmai függetlenségét, integritását és elszámoltathatóságát (melyek a kódexnek is alapelemei), valamint javítsa az európai statisztika minőségét. Az ESGAB hét tagból áll. Feladatai közé tartozik, hogy a kódex végrehajtásáról az Eurostatra és az Európai Statisztikai Rendszer egészére vonatkozóan éves jelentést készítsen az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az ESGAB ezenkívül tanácsot ad a Bizottságnak (Eurostat) a végrehajtás elősegítésére irányuló megfelelő intézkedésekről.

Az európai statisztika gyakorlati kódexe (a továbbiakban: a kódex)

Az európai statisztika gyakorlati kódexe³ határozza meg az európai statisztikák fejlesztésére, előállítására és közzétételére vonatkozó szabványokat. Az Európai Statisztikai Rendszerben használt statisztika minőségének közös meghatározásán alapszik (a rendszer a nemzeti statisztikai hatóságokból és a Eurostatból áll). A kódex egy önszabályozó eszköz, amely 15 alapelvet határoz meg a nemzeti és az uniós statisztikai hatóságok intézményi környezetével és az európai statisztikák előállításával és közzétételével kapcsolatban. Végrehajtását az egyes elvekkel kapcsolatos bevált gyakorlat mutatói segítik elő.

Az **Európai Statisztikai Rendszer**⁴ egy partnerség az Unió statisztikai hatósága, azaz a Bizottság (Eurostat), és a nemzeti statisztikai hivatalok, valamint az egyes tagállamokban az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és közzétételéért felelős más nemzeti hatóságok között.

Szakértői felülvizsgálatok

A szakértői felülvizsgálatok⁵ az európai statisztikai rendszernek a gyakorlati kódex végrehajtási stratégiájának részét képezik. Célja a rendszert alkotó statisztikai hatóságok integritásának, függetlenségének és elszámoltathatóságának erősítése. A szakértői felülvizsgálatok első körére 2006 és 2008 között került sor; a második, 2013. decemberében indított felülvizsgálat jelenleg is folyamatban van. Mindkét kör magában foglalja az összes uniós és EFTA-tagállamot. Az európai statisztikairányítási tanácsadó testület (ESGAB) a szakértői felülvizsgálatok elvégzésekor a nemzeti statisztikai hivatalok felülvizsgálatánál alkalmazott módszereket használta, az Eurostat sajátosságainak megfelelően módosítva azokat.

² <http://ec.europa.eu/esgab/>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.